

Regionalt utvecklingscentrum för förskola/skola

LUN2022/47

**Verksamhetsberättelse för
Regionalt Utvecklingscentrum (RUC)
2021**

Innehåll

Sammanfattning.....	3
Inledning.....	4
1. RUC:s ändamål och syfte	4
2. Skolutvecklingsforskning och samverkan	5
Samverkan	6
Nätverk	6
RUC:s regionala nätverk	6
Specialpedagogiskt-samråd	6
Nätverket för IKT-Strateger	7
Läroutbildning	7
Forskning.....	9
Pedagog Värmland	10
Skolverket.....	11
Nätverksstöd för språk-, läs- och skrivutveckling (NCS).....	11
Nätverk för samordnare inom området Nyanländas lärande.....	12
Samverkan RUC Nationellt.....	12
Professionssatsningar.....	12
Att organisera för skolframgång.....	12
Nyfiken på utveckling av digitalisering i förskolan	13
Övrig samverkan	14
3. RUC informerar.....	14
4. RUC:s ekonomi	15
RUC:s organisation och styrelse.....	15
Sammanställning av RUC:s aktiviteter 2021	16

Sammanfattning

RUC:s arbete sammanfattas i årliga verksamhetsberättelser. Tillsammans med regionens huvudmän har RUC, under många år, haft *samverkan* som ett ledord i sitt arbete. Samverkan är framskriven som en del i högskolelagen (SFS 1992:1434) ”I högskolornas uppgift ska det ingå att samverka med det omgivande samhället för ömsesidigt utbyte och verka för att den kunskap och kompetens som finns vid högskolan kommer samhället till nytta”. Det ömsesidiga utbytet är något som RUC arbetar för och som förhoppningsvis kommer fram i denna verksamhetsberättelse.

RUC samfinansieras av kommunala skolhuvudmän samt Lärarutbildningsnämnden (LUN) vid Karlstads universitet. Genom gemensam verksamhet vill RUC utveckla och fördjupa arbetet med skolutveckling, lärarutbildning, forskning med relevans för de olika skolformerna. RUC:s verksamhet leds av en styrgrupp med ledamöter från universitetet och kommunerna som till sin hjälp har en föreståndare, en vetenskaplig ledare samt ett mindre kansli. RUC har från 2019 fått möjlighet, med bidrag från LUN och universitetet att utveckla arbetet med en digital samverkansplattform; Pedagog Värmland. Detta har inneburit nya möjligheter för RUC att sprida erfarenheter och kunskaper inom samtliga skolformers verksamhet och nu också inom forskning och lärarutbildning. Under det gångna året med pandemin har pedagog Värmland varit en viktig arena för digital samverkan. Exempel på spridning av WETT- dagen (Wermland Educational Technology Transformation) där vi delade de olika valbara passen samt föreläsningar.

Digitalisering har varit ett stort fokus under året och vi har startat implementeringsfasen av arbete som vi kallar för digital experimentverkstad. Ett gemensamt arbete som vi genomför tillsammans med UniversitetsPedagogiska Enheten (UPE).

För att säkerställa förskola och skola på vetenskaplig grund har RUC:s modell för skolutveckling analyserats utifrån ett vetenskapligt perspektiv med hjälp av en praktikteori (2019). RUC:s vetenskapliga ledare och föreståndare har arbetat vidare utifrån denna analys under året 2021. Genom professionssatsningen ”att organisera för skolframgång” som avslutades med en träff på plats vid Kau för deltagarna och andra som ville ta del av denna dag. RUC:s vetenskapliga ledare och en av deltagarna genomförde en gemensamföreläsning och varvade teori och praktik utifrån innehållet i professionssatsningen.

Inledning

I forskningspropositionen Forskning, frihet, framtid – kunskap och innovation för Sverige. Tar de upp att ”en förutsättning för den praktiktäna forskningen är att det finns en långsiktig och hållbar samverkan mellan lärarutbildningen och skolhuvudmän. Praktiktäna forskning i samverkan är en viktig pusselbit för att bidra till kompetensförsörjningen inom lärarutbildningen då lärarutbildare forskar mitt i undervisningsvardagen tillsammans med lärare i skolan och förskolan samtidigt som deras vetenskapliga kompetens stärks. Etablerade samverkansstrukturer utgör också grunden för andra relaterade samarbeten, t.ex. kring arbetsintegrerad lärarutbildning, verksamhetsförlagd utbildning (VFU), lärarstudenters examensarbeten och professionens utveckling” (Prop. 2020/21:60).

RUC har för avsikt att bidra till att dessa långsiktiga samverkansstrukturer etableras och arbetas vidare med över tid. Totalt är det 18 samverkanskommuner som har samverkansavtal med RUC. Samtliga Värmlandskommuner samt Degerfors och Åmål. Våra prioriterade områden är; professionssatsning, rekrytering till Kaus lärarutbildningar genom att bidra till praktikperspektivet vid lärarutbildningen (Värmlandsmodellen), att sprida forskning i våra olika satsningar på Pedagog Värmland samt RUC:s hemsida. Att bidra i arbetet med praktikutvecklande forskning (ULF) genom att ta fram olika modeller för samverkan. Vi har under flera år också initierat olika nätverk som har till syfte att skapa samverka mellan universitetet och samverkanskommunerna i ett mer långsiktigt perspektiv med utveckling och forskningsfrågor.

1. RUC:s ändamål och syfte

Regionalt utvecklingscentrum (RUC) vid Karlstads universitet är, sedan 1997, ett formaliserat nätverk mellan universitetet och kommunerna i regionen. Genom gemensam verksamhet vill RUC utveckla och fördjupa det, för parterna, angelägna arbetet med skolutveckling, lärarutbildning, forskning.

RUC ska verka för att forskning når skolans/förskolans verksamhet, att skolans/förskolans frågor når forskningen och att samverkan i mellan forskning, lärarutbildning och skolverksamhet utvecklas.

- RUC ska ha beredskap att ge stöd vid nya reformer inom förskola, skola och lärarutbildning
- RUC ska medverka till att formalisera samarbetet mellan kommuner – skolor och yrkesverksamma lärares medverkan i lärarutbildning. Lärarutbildning och RUC:s verksamhetsmål blir att implementera Värmlandsmodellen och följa upp detta arbete.
- RUC ska utveckla olika professionssatsningar för personal verksamma inom samtliga skolformer i samverkan med samverkanskommunerna.

Grundtanken med RUC vid Karlstads universitet är att skapa en mötesplats för medarbetare inom skol- och förskoleverksamhet, för lärarutbildare och för forskare. Syftet är att personer från olika verksamhetsfält träffas och får ta del av olika perspektiv och uppfattningar. Det kan i sin tur ge upphov till ny kunskap som kan leda till lösningar på problem inom de olika verksamheterna. Nätverksarbetet kan därmed få gynnsamma effekter både för lärarutbildningen, skol- och förskoleverksamheten och för forskningen.

2. Skolutvecklingsforskning och samverkan

Kollegialt lärande med RUC:s professionsutvecklingsmodell

Vår huvudsakliga samverkan ligger i den uppbyggda infrastrukturen för kollegialt lärande som RUC och samverkanskommunerna gemensamt uppbyggt genom åren. Denna infrastruktur och modell grundar sig i skolutvecklingsforskning där några forskare har varit särskilt betydelsefulla så som M. Ekholm, U Blossing, H-Å Scherp och A Forssten Seiser. Kort kan man beskriva RUC:s professionsutvecklingsmodell på följande sätt. Lärare deltar under ett och ett halvt år (åtta tillfällen) i närträffar vid Karlstads universitet för att bidra med erfarenhetsutbyte och ta del av aktuell forskning kring ett aktuellt tema. Rektor utser en lärledare som har mandatet att leda skolans kollegiala arbete mellan träffarna. Dessa lärledare får en särskild utbildning i att organisera för erfarenhetsutbyte på hemmaplan med hjälp av olika samtalsmodeller samt att de får kunskap i skolutvecklingsprocessen och hur man genomför ett förbättringsarbete i sin organisation. Man kan säga att lärledarna och deras kollegor bidrar till förutsättningen för att ta emot det ”nya” i organisationen.

Satsningarna leds av processledare från Karlstads universitet. Styrkan i satsningarna är att upplägg och inriktning på innehåll, liksom ansvar och genomförande, bestäms av universitet och kommuner tillsammans. RUC:s processledare för satsningen följer hela processen. En del av föreläsarna kommer från andra lärosäten, och genom att planera och genomföra de olika närträffarna (som under de senaste två åren har haft en tyngdpunkt i digitala träffar) uppbygger RUC:s projektledare successivt ett viktigt forskarnätverk.

RUC:s satsningar i nätverksform bygger på kollegialt lärande och syftar till att etablera och stärka strukturer som ger förutsättningar för fortsatt utvecklingsarbete - även efter att den aktuella satsningen avslutats. Utgångspunkter är förskolans/skolans styrdokument och elevernas måluppfyllelse. En viktig utgångspunkt för RUC är att driva arrangemangen så att kostnaden blir på en nivå som gör det möjligt för deltagare från RUC:s samtliga samverkanskommuner att delta.

Denna struktur har RUC:s vetenskapliga ledare analyserat utifrån ett teoretiskt ramverk. Analysen visar att modellen har en vetenskaplig grund och att det är flera dimensioner som samverkar: infrastrukturen med exempelvis roll- och ansvarsfördelning, läruppgifterna mellan träffarna och uppföljning av dessa, hur erfarenhetsutbytet och lärandet organiseras i respektive kommun. Andra aspekter som framkommer är maktbalans och en traditionell och hierarkiska kunskapssyn. I analysen väcks frågor som exempelvis ”Vad skulle hända om närträffarna förläggs till kommunerna istället för på universitetet?”, vilket skulle kunna vara ett sätt att utmana och förändra denna traditionella och hierarkiska kunskapssyn. 2021 har varit ett år då vi varit digitala och på ett nytt sätt fått möjligheten att samverka genom att deltagarna är kvar på hemmaplan. Vad vi hitintills kan säga är att det varit lyckat. Deltagare har tack vare digitala möten haft möjlighet att fortsätta sin fortbildning då vi inte fått resa. Vi har skapat digitala lärgrupper i professionsutvecklingsprogrammen och lärandesamtal har varit den huvudsakliga samtalsmodellen för det kollegiala lärandet. Att kunna skapa dessa grupper tekniskt har varit en förutsättning och mycket värdefullt.

Samverkan

RUC:s huvudsakliga samverkan är mellan våra avtalskommuner, lärarutbildning, rektorsutbildningen och uppdragsutbildning vid Karlstadsuniversitet.

RUC samverkar med de forskningscentra/rådgivande kommittéer som finns i LUN:s verksamhet. RUC har varit representerade i centrumbildningen SMEER:s styrgrupp samt i referensgruppen för forskarskolan FUNDIG som hade sitt sista möte under 2021.

Vi har några olika arrangemang för samverkan bland annat genom nätverk, professionssatsningar, plattformssamverkan och i ULF-arbetet (utveckling lärande och forskning) står några olika modeller i fokus.

Nätverk

Skolinspektionen lyfter i sin rapport *Vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet Förutsättningar och arbetsformer i grundskolan* (2019) att i välfungerande skolor har man en strukturerad samverkan med lärosäten och att detta är betydelsefullt för måloppfyllelsen. De lyfter även upp styrkan i att det finns tillgång till arenor där kunskap kan spridas, som exempelvis nätverk eller webbaserade forum för kunskapsspridning. Detta stärker RUC:s strategi att de nätverk vi initierat, tillsammans med skolchefer och forskare, bidrar till att stärka skolors arbete på vetenskaplig grund. Syftet med nätverken är att skapa en mötesarena för olika professioner där man som deltagare får möjlighet till erfarenhetsutbyte och tillgång till aktuell forskning som kan leda till olika förbättringsarbeten i kommunerna över tid. Deltagarna i nätverken utses av skolcheferna i kommunerna och nätverksträffarna sker vid 4-6 tillfällen per läsår.

RUC:s regionala nätverk

Specialpedagogiskt-samråd

Karlstads universitets specialpedagogiska avdelning och RUC har gemensamt initierat till ett samråd för specialpedagoger och speciallärare. Kerstin Göransson, professor i specialpedagogik är den vetenskapligt sammanhållande personen i detta samråd.

Övergripande syfte: bidra till en hållbar utformning och utveckling av specialpedagogisk verksamhet baserad på forskning och beprövad erfarenhet i regionens kommuner samt att stärka det specialpedagogiska perspektivet i vår region. Karlstads universitet ser möjligheter att via samrådet utveckla ett starkare samarbete med kommunerna i frågor som rör det specialpedagogiska fältet.

Kommunernas kompetens och behov av kompetens, samt rekryteringsfrågor är centrala frågor som vi samverkar om.

Samrådet har arrangerat två dagar tillsammans med RUC för specialpedagoger och speciallärare i samverkanskommunerna. Det har varit ca 130 deltagare/träff och träffarna var digitala. Träffen i februari hade utgångspunkten inkludering ; ”Ledning och stimulans i pedagogisk lärmiljö” .

Träff två var temat inkludering från några olika perspektiv. Christian Persman, (utvecklingsledare i Arvika kommun) talade om förvaltningsperspektiv på inkludering utifrån elevhälsoplanen. Magnus Sjödin(rektor Karlstads kommun) talade om inkludering utifrån ett rektorsperspektiv och elevhälsa.

Vi har analyserat utvärderingar från dessa dagar och vi ser att det är värdefullt med erfarenhetsutbyte och att varva forskning och olika perspektiv är mycket uppskattade. Dagarna har haft fokus på att både vara i skolformsgrupper men även i blandade grupper. Detta har också varit uppskattat. Vi har fördjupat oss i inkluderingsbegreppet under en två-prsperiod. I utvärderingarna har vi fått

uppslag på nya teman som kan vara intressant att fortsätta vårt gemensamma lärande om.

Nätverket för IKT-Strategier

Skolchefsgruppen har gett RUC i uppdrag att ordna en mötesplats för IKT-strategier som ger möjlighet till erfarenhetsutbyte för den strategiska nivån. Nätverket träffas två gånger/termin . Vi har genomfört en enkät för att identifiera vilka områden som är angelägna att ha ett erfarenhetsutbyte om. Syftet med IKT-nätverkets träffar är att deltagare i nätverket får möjlighet till erfarenhetsutbyte och forskningsinspel utifrån de teman vi gemensamt ringat in. Nätverket bidrar till att utveckla strategier och förutsättningar för rektorer och pedagogers lärande gällande digitalisering. Forskning om digitaliseringens påverkan på undervisningen och lärande är en viktig del i nätverkets arbete. Barn och elever ska kunna utveckla adekvat digital kompetens. Nätverket kan bidra till forskningen utifrån undervisningspraktiken.

Under detta verksamhetsår har vi arbetat intensivt med WETT-dagen (Wermland Technology Transformation). Som gemensam utgångspunkt för att arrangera denna dag har vi haft en gemensam enkät och olika samtal om vad verksamheten har för olika behov av att få fortbildning om när det kommer till digital kompetens skolutveckling. Vi har tillsammans med och på uppdrag av skolchefsgruppen utifrån underlaget ringat in ett antal temaområden kopplat till digitalt kompetent skolutveckling. Lärares lärande, rektors ansvarsområde/delat ledarskap, delakultur, avtal och upphandling, omvärldsbevakning.

WETT-dagens upplägg var att dessa olika temaområden var fördelade på olika valbara pass. Innehållet i de valbara passen presenterades av representanter från kommunerna som delade sina erfarenheter. Vi hade även med forskare vid Karlstads universitet (forskargruppen UNDIG, undervisningens digitalisering) som också bidrog med valbara pass. Ett nytt samarbete med ATEA som är distributör av olika digitala lösningar/system och digitala resurser i våra samverkanskommuner, var också med och bidrog med valbara pass. RUC och nätverket har haft nära samarbete med universitetets it-avdelning och med tekniklösningar som behövdes inför denna dag, exempelvis 35 olika Zoomrum och två studios. För att få en professionell produktion köpte vi in den kunskapen av information design. Vi har även arbetat tätt med konferensenheten som hade kollen på alla deltagare som var med på länk. 250 personer deltog under dagen i olika Zoomrum med de valbara passen och studion där vi genomförde olika stor föreläsningar. Lärandesummering från denna dag var att det gick att skapa den dela kultur som var tänkt i de olika grupperna, med viss variation men att få idéer kopplade till forskning och att dagen upplevdes som givande var framträdande. Tanken är att skapa en långsiktig delakultur bland våra kommuner på Pedagog Värmland. Samtliga valbara kommunpass kan man ta del av på Pedagog Värmland. Vi hoppas kunna utveckla denna dag både med innehåll men även tekniskt. Vi har en dialog med skolchefer om en eventuell fortsättning.

Nätverket har även haft en grupp som bidragit till digital experimentverkstad. (se under lärarutbildning).

Lärarutbildning

RUC är en del av lärarutbildningens kansli där RUC bidrar med olika mötesarenor utifrån perspektivet samverkan på olika sätt. Vi har tillsammans med lärarutbildare och forskare planerat ytterligare en ämneslärardag för högstadielärare och

gymnasielärare höstterminen till verksamhetsåret 2022. En projektgrupp (med representanter från forskningscentra samt andra institutioner) är i gång och har haft regelbundna möten under hösten för att organisera och arrangera en ny ämneslärardag.

Under det senaste året har vi (UPE, It, kansliet, forskare och RUC samt IKT-nätverket) arbetat med att skapa en samverkansyta vad gäller fortbildning inom olika digitala resurser och system. En analys av genomförd enkät visar att lärarutbildningen behöver utveckla studenternas kunskaper och förmågor gällande användning av olika digitala resurser som de i framtiden behöver för att kunna utföra sitt uppdrag som lärare. Detta innebär i sin tur att vi som lärarutbildare behöver vässa och utveckla vår digitala kompetens.

Vi startade upp en fortbildning under våren 2021. En satsning för lärarutbildare som vi kallar för ”Digital experimentverkstad”. Satsning ligger i linje med lärarutbildningens digitaliseringspolicy.

”Lärarutbildningen vid Karlstads universitet ska förbereda studenter inför ett komplext, ansvarsfullt och föränderligt yrkesliv. Den digitala utvecklingen ställer särskilda krav på förskolelärares/lärares förmåga att medvetet använda digitala resurser, tillvarata digitaliseringens möjligheter för lärande och hantera de utmaningar som digitaliseringen medför i förskole-/skolverksamheten och i barnens/elevernas vardag” (Ur Digitaliseringspolicy för lärarutbildningen, LUN2018).

Modellen är uppbyggd i olika moment:

- tre workshoppar,
- kollegialt lärande i verkstadens fokusområde samt
- reflektionsboksskrivande med fokus på omsättningen av lärdomar i egen praktik.

Innehållet

1. Kursdesign för lärande
Vad är digital pedagogisk kompetens, varför behövs det och vad blir annorlunda vid digital undervisning?
Antal workshops: 3 st.
2. Att organisera för digital undervisning
Hur strukturerar jag min kurs och hur lägger jag upp det praktiskt i Canvas?
Antal workshops: 3 st.
3. Att göra digital undervisning
Vilka digitala verktyg finns och för vilket syfte kan jag använda dem? Hur gör jag praktiskt?
Antal workshops: 3 st.
4. Interaktioner mellan studenter
Hur engagerar och planerar jag för interaktion mellan studenterna?
Antal workshops: 3 st.
5. Digitala prov och bedömning
Hur examinerar jag och på vilket sätt kan jag återkoppla digitalt både formativt och summativt?
Antal workshops: 3 st.
6. Kritisk granskning av digitala miljöer
Vilka aspekter behöver jag ta hänsyn till vid en kritisk granskning av digitala miljöer?
Antal workshops: 3 st.

Värmlandsmodellen

Sedan tre år tillbaka finns ett avtal och en överenskommelse, den så kallade Värmlandsmodellen. Värmlandsmodellen syftar till att säkerställa att studenter, under sin utbildning, ges möjlighet att möta och lära av förskolans/skolans särskilt skickliga lärare. Denna satsning öppnar nya möjligheter för kompetenssamverkan mellan skola och lärarutbildning. Studenter får genom Värmlandsmodellen möjlighet att, under sin utbildning, knyta samman teoretiska kunskaper med prövad erfarenhet genom möten med verksamma föreställdare och särskilt kvalificerade lärare. Detta överensstämmer väl med Lärarutbildningens utveckling och forskningsstrategi:

Karlstads universitet formar och omformar lärarutbildning i ständigt växelspel med forskning och skolans praktik. Ledande forskning och väl utvecklad skolsamverkan är därmed förutsättningar för framstående utbildning.

I och med utnämmandet av förstelärare och särskilt kvalificerade lärare har en ny grund för kompetenssamverkan mellan skola och lärarutbildning lagts. Värmlandsmodellen är en samverkansmodell som involverar förskolans och skolans främsta lärare i blivande lärares och förskollärares utbildningar i syfte att därigenom bidra till de studerandes utveckling med de unika kompetenser som de särskilt framstående och skolaktiva lärarna besitter.

Vidare är syftet med denna samverkan att:

- öka samarbetet mellan skolväsendet och lärarutbildningen, både vad gäller grundutbildning och forskning.
- ömsesidigt och i samverkan bygga framstående utbildningar för förskollärare och lärare
- genom organiserade och formaliserade möten mellan yrkesverksamma lärare i kommunen och på universitet skapa en kompetenshöjning inom båda verksamheterna.¹

För att detta syfte skall kunna uppnås förutsätts att medverkande lärare är aktiva yrkesutövare inom förskola/skola. Lärarnas medverkan i utbildning av blivande lärare vid universitetet sker därför inom ramen för lärarnas tjänst hos kommunen. Lärarna erhåller således inte anställning vid universitetet.

Forskning

RUC ska verka för att forskning når skolans/förskolans verksamhet, och att skolans/förskolans frågor når forskningen. RUC har arbetat för att fördjupa denna samverkan via de olika RUC-nätverken och ett nära samarbete med skolchefgruppen och forskare. Vad vi lärt detta verksamhetsår är att genom denna samverkan har vi kommit närmare den praktiktäna och praktikutvecklande forskningen. I SOU (2018:19) *Forska tillsammans – samverkan för lärande och förbättring* betonas vikten av att involvera verksamhetens olika aktörer och att implementeringsfasen minimeras. Förbättringsarbetet blir då en del av forskningsmetoden. Utredningen menar att praktikutvecklande forskning är ett begrepp som påvisar att forskningens resultat ska leda till en förflyttning av praktikens forskningsgrund.

¹ Med lärare avses även förskollärare anställda i fritidshem, förskola och förskoleklass.

Karlstads universitet är ett av fyra universitet som fått utvecklingsmedel för att utveckla infrastrukturer och strategier för praktiktäna och praktikutvecklande skolforskning. I detta uppdrag är RUC en del av samarbetet mellan universitetets skolforskningsarena och kommunernas framtagande av angelägna områden. Här handlar det om att finna långsiktiga hållbara samarbetsformer och modeller. RUC (föreståndare och vetenskapliga ledare) ingår sedan starten i arbetsutskottet för ULF-AU och RUC:s föreståndare deltar även på Nod möten.

Läroverksamhetens utbildning – och forskningsstrategi 2020 lyfter fram denna verksamhet

Universitetet stödjer skolutveckling, skolförägd forskning och kompetensutveckling av verksamma lärare. De rön och den kompetens som härvid utvecklas kommer även läroverksamheten tillgodo. (Läroverksamhetens utbildning – och forskningsstrategi 2020)

Vi har under året arbetat fram avtal och överenskommelse som vi kallar för kombinationstjänster. Idén till denna modell arbetades fram på RUC:s träff för kommunlektorer. Syftet är att prova modellen med att en anställd lektor i kommunen ges möjlighet att driva ett praktikutvecklande arbete. Förbättringsarbetet är ett område som man i arbetslaget, enheten eller skolorganisationen kommit fram till är angeläget för verksamheten att lära mer om. Tre kombinationstjänster i olika skolformer är framtagna. Pandemin har påverkat arbetet för kommunlektorerna på olika sätt. Det har varit svårt att få tid i arbetslagen och ha ett systematiskt arbete under det gångna året då det varit många borta och sjuka. En pressad arbetssituation för ett stort antal lärare där utvecklingsarbetet har fått pausa vid vissa tidpunkter. Inom ULF-noden har vi arbetat fram ett upplägg på erfarenhetsutbyte mellan olika ULF-projekt i en gemensam dialogkonferens, mellan yrkesverksamma och forskare. Dagen genomförs i september och inledningstalare är Björn Åstrand.

RUC har även i samarbete med rektorsutbildningen och institutionen för pedagogiska studier arbetat med att stärka skolutvecklingsforskningen internt på Kau. Vi har tillsammans startat upp SOL-seminarier (Skolutveckling, Organisation, Lärande) som ingår i sammanhanget för högre seminarier. Vi har haft fyra seminarier där bland annat Karlstads universitets arbete med ULF varit på agendan.

FUNDIG – RUC har lagt ut information om forskarskolan Fundig på RUC:s hemsida samt på Pedagog Värmland. Vi har även inlett ett samarbete med att få till spridning av "Fundigarnas" forskning och hur de kan främja en skola på vetenskaplig grund. RUC:s föreståndare har ingått i rådet för Fundig, som hade sista träffen under höstterminen 21.

RUC:s föreståndare ingår i styrelsen för Centrumbildningen SMEER som träffas en till två gånger/år. Punkter som varit på agendan är medelstilldelning till centrumbildningarna och utfallet för SMEER, ämnesövergripande samarbete i ämnesdidaktik samt samtal om vad som förväntas av en SMEER-forskare. Övriga punkter är forskningsspridning genom Pedagog Värmland och SMEER:s verksamhetsberättelse.

Pedagog Värmland

Pedagog Värmland är en webbplats där yrkesverksamma inom samtliga skolformer, läroverksamhet, lärostudenter och forskare kan dela kunskap och inspireras av varandra.

Ett fokus under året har varit att ta fram den nya versionen av Pedagog Värmland genom workshops med intressenter och beställning av ny plattform från universitetets leverantör Bulldozer. Den nya webbplatsen får en renare design med tydligare navigering och lanseras i början av 2022.

Besöksantalet har varit fortsatt högt och jämnt under året på ca 2500 personer i veckan, något lägre än året innan, då det låg på ca 3000 personer. 132 nya bidrag i form av filmer, blogginlägg och artiklar har publicerats, vilket är något färre än året innan. Ett nytt inslag under året är att deltagare i RUCs professionsutbildning Nyfiken på utveckling av digitalisering i förskolan har delat erfarenheter genom att blogga på Pedagog Värmland.

Välantvänt innehåll under året

Resursen Skolord är fortsatt en av de mest besökta delarna på Pedagog Värmland och har använts av lärare i hela landet. De filmade föreläsningarna från fortbildningsdagen WETT är också välantända. Flera av de populäraste sidorna på webbplatsen under året är publicerade tidigare än 2021, vilket visar att omsorgsfullt skapat innehåll kan vara relevant under lång tid.

Spridning

Det vanligaste sättet besökare hittar till Pedagog Värmland är genom sökträffar på Google och det näst vanligaste är att gå direkt till webbplatsen.

Vi arbetar också aktivt med att sprida innehållet på Pedagog Värmland och Facebook är en av de kanaler vi använder. Artikelserien månadens forskare har nått bra spridning genom inlägg på Facebook under året.

Skolverket

Nätverksstöd för språk-, läs- och skrivutveckling (NCS)

SOL i Värmland är ett regionalt nätverk för språk-, läs- och skrivutvecklare som drivs med stöd av Skolverket/ Nationellt centrum för språk-, läs- och skrivutveckling (NCS). I det värmländska nätverket ingår 20 språk-, läs- och skrivutvecklare. Nätverket har träffats under en 10 års period med regelbundna träffar där deltagare ges möjlighet att träffa forskare, läsa gemensamlitteratur och ha erfarenhetsutbyte. Under 2021 satsade nätverket på återkopplingens betydelse på elevers arbete.

RUC och samordnaren har framförallt samarbetat runt innehåll och upplägg. Syftet med samarbetet är att få en gemensam stark grund för att främja alla barns och elevers språk-, läs- och skrivutveckling i hela Värmland.

Innehållet för nätverket har varit att introducera och påbörja ett utvecklingsarbete om återkoppling som kommer att avslutas med ett symposium ht-22. Det var ett intensivt introduktionsarbete där vi även involverade skolchefgruppen.

- En föreläsning om förändringsarbete av Monica Evermark, RUC, för deltagande SLS:are i återkopplingsarbetet.
- Den 14/9 2021 hade vi en heldag om återkoppling där tre föreläsningar i ämnet hölls. Dagen avslutades med att de huvudmän som ska delta i återkopplingsarbetet fick tid för arbete på egen hand med ledning av huvudmannens SLS:are. Dagen var mycket uppskattad både av de som

deltar i återkopplingsarbetet och övriga som deltog. Två av föreläsningarna har spelats in och publicerats på Pedagog Värmland, så nu finns möjlighet för alla intresserade att ta del av dem.

- Regelbundna avstämningar för de SLS:are som ingår i återkopplingsarbetet.
- Två bokcirklar för samtliga deltagare i nätverket.

Nätverk för samordnare inom området Nyanländas lärande

Skolverket genomför insatser i perioden 2016-2021 för att stärka nyanlända elevers lärande och har inlett samarbete med olika skolhuvudmän. I erbjudandet ingår att varje huvudman utser en samordnare som ska stödja dem, rektorer och andra för att på bästa sätt kunna tillvarata Skolverkets erbjudandanden om kompetensutvecklings-insatser, stödmaterial mm. Skolverket har uppdragit till landets olika RUC att genomföra nätverksträffar, två till tre gånger per termin för respektive regions samordnare.

Vi har träffats vid tre tillfällen/termin, totalt sex digitala träffar.

Systematiskt kvalitetsarbetet har varit huvudtemat för året och vi har tagit upp kommunernas insatser och belyst detta på lite olika sätt. Utifrån insatserna ser vi att det är viktigt med tydliga och kända rutiner för alla involverade från lärare till rektor. Flera insatser har inriktning på Svenska som andraspråk för att det är låg måloppfyllelse. Men flera kommuner lyfter vikten av att ha riktlinjer då man ser att måloppfyllelsen stärks. Nätverk har också bildats i några kommuner med studiehandedare och modersmållärare. Forskningsföreläsningarna som man fått ta del av är ett viktigt inspel till insatserna då det är flera kommuner som har inriktning av sina insatser på just Svenska som andraspråk (skola på vetenskapliggrund). För att öka spridning av forskning som har relevans för praktiken har vi haft inbjudna gäster ifrån respektive kommun med på nätverksträffarna. Det har varit olika chefer (förvaltning och rektor) men även andra kollegor.

Samverkan RUC Nationellt

Det finns ett nationellt RUC-samarbete mellan lärosätena. Det är två träffar/år och man träffas från lunch till lunch på våren och en dag på hösten. I och med Corona ställdes vårens träff in och vi beslutade om att genomföra två dagar (lunch till lunch) i november. På agendan stod bland annat Skolverkets initierade arbete med karriärvägar för lärare och rektorer och Skolverkets regionalisering. En kartläggning av RUC:s verksamhet och organisering gjordes av Örebro universitet med Lena Öjen som ansvarig för utvärderingen. Denna återkopplas under vt 21.

Professionssatsningar

Att organisera för skolframgång

I september 2020 startade vi upp professionssatsningen att organisera för skolframgång.

Behovet av att kunna kartlägga och tydliggöra förskolans/skolans förbättringsbehov är av stor vikt för verksamhetens utvecklingskapacitet. Att leda förbättringsarbete i

den egna organisationen är inte alltid självklart och enkelt. Verksamheter är i en ständig förändring. Det behövs kompetens för att både leda processer och veta hur detta arbete görs över tid. Utifrån forskning och beprövad erfarenhet vet vi att en skola på vetenskaplig grund, som verkar för att minska kvalitetsskillnader, gör skillnad för att nå framgång i skolutvecklingsarbete.

Syftet är att etablera och stärka strukturer som ger förutsättningar för fortsatt utvecklingsarbete - även efter att den aktuella satsningen avslutats. Utgångspunkt är förskolans/skolans styrdokument och elevernas måluppfyllelse. Satsningarna planeras och genomförs av RUC och har sin styrka i att skolutvecklingen görs tillsammans.

Vår utgångspunkt är en förskola/skola på vetenskaplig grund och därför får deltagarna pröva och genomföra olika aktiviteter mellan träffarna. Aktiviteterna genomförs i den egna verksamheten och bearbetas sedan utifrån ett aktionsforskande förhållningssätt. Andra erfarenheter som deltagarna får ta del av är olika samtalsmodeller som främjar det kollegiala lärandet. Vi uppmuntrar deltagarna att initiera nya eller fokusera på pågående utvecklingsinsatser och systematiskt genomföra ett förbättringsarbete med stöd av ett organiserat kollegialt lärande. Genom detta upplägg blir lärandet tillgängligt både för enskilda deltagare och deras organisationer. Denna satsning inkluderar även ett lärande inom RUC och möjliggör för RUC att bidra och stödja skolhuvudmännen i deras systematiska kvalitetsarbete.

Upplägg och innehåll

Processledare för satsningen har varit Anette Forssten Seiser och Monica Evermark som arbetar utifrån ett vetenskapligt förhållningssätt och med ett forskningsbaserat innehåll. Fokus handlar om att undersöka den egna skolans förbättringskapacitet, det vill säga förbättringshistoria, förbättringsfaser, förbättringsroller och infrastruktur. Upplägget för denna satsning är att alla träffar utom den sista är digitala.

Nyfiken på utveckling av digitalisering i förskolan

Hösten 2021 startade RUC upp professionssatsning med fokus på utveckling av arbetet med digitalisering i förskolan. Satsningen innebär att de som deltar får ta del av föreläsningar av såväl forskare som yrkesverksamma som delar med sig av sina erfarenheter. Upplägget i denna satsning skiljer sig från tidigare satsningar inom RUC då vi prövar en ny modell för fortbildning. Vi har stämt av med förskolor om hur vi kan arrangera en fortbildning som passar för förskolans verksamhet.

Samtliga träffar utom den sista som äger rum i april 2022 kommer att ske digitalt. Träffarna kommer att vara sex stycken till antalet och genomföras i form av halvdagar förutom den sjätte träffen som blir en heldag. Under de första fem träffarna kommer vi att ha samma program som presenteras på tisdagsförmiddagar och torsdagseftermiddagar. Man väljer vilken dag man har möjlighet att delta. En skillnad blir dock att föreläsningen på torsdagen kommer att vara inspelad och inte live. Oavsett dag kommer programmet att ledas av Susanne Walan som är processtödare. Susanne är universitetslektor i biologi och även projektledare för Teknikerjakten vid Karlstads universitet.

Deltagarna i satsningen kommer att bli indelade i lärgrupper som mellan träffarna testar aktiviteterna på egen hand eller tillsammans med barn i sina förskolegrupper. Lärgrupperna träffas digitalt mellan föreläsningsträffarna för att diskutera och dela med sig av idéer och tankar i form av positiva erfarenheter och eventuella

utmaningar. Utgångspunkten kan vara pedagogernas planering, genomförande och/eller utvärdering av aktiviteter med digitala inslag. Vi önskar att lärgrupperna också ska dela med sig av sina reflektioner genom att skriva blogginlägg på Pedagog Värmland. Syftet är att dela med sig till andra pedagoger om hur man har arbetat med digitalisering.

Övrig samverkan

Föreståndare har medverkat i Region Värmlands styrgrupp för projektet **Värmland läser** vilket avslutades under vårterminen 2021. Ett av RUC:s prioriterade områden (utifrån ULF kartläggning 2018) är läs och skrivutveckling och för att arbeta långsiktigt med detta har vi under året inlett ett samarbete med Region Värmland. Medel från kulturrådet har avsatts till detta samarbete som ingår i projektet *Förundran – Bokstart i Värmland*. RUC kommer att hålla i den delen som har med fortbildning att göra av förskollärare, barnbibliotekarie, BVC-personal samt familjecentraler. Syftet är att dess olika professioner ska hitta samverkansmöjligheter genom att mötas, utbyta erfarenheter, ta del av forskning samt utveckla och fördjupa sin egen kunskap och förståelse för de yngsta barnens språkande och litteracitetsutveckling.

Nationell samverkan

Det nationella RUC-nätverket samlar landets samtliga RUC, regionala utvecklingscentrum eller motsvarande funktioner vid lärosäten med lärarutbildning. Syftet med nätverket är att främja lärosätenas arbete i gemensamma skolsamverkansfrågor, agera som samarbetspart till nationella aktörer inom skolområdet (Skolverket, Skolforskningsinstitutet etc.) och fungera som en arena för erfarenhetsutbyte mellan RUC.

Det nationella nätverket är indelat i fyra geografiska områden:

- RUC Syd (Malmö universitet, Högskolan Kristianstad, Lunds universitet, Högskolan i Jönköping, Linköpings universitet, Linnéuniversitetet)
- RUC Väst (Göteborgs universitet, Högskolan i Halmstad, Högskolan i Borås, Högskolan Väst, Högskolan i Skövde, Högskolan i Jönköping, Karlstads universitet)
- RUC Öst (Stockholms universitet, Södertörns högskola, Mälardalens Högskola, Örebro universitet, Högskolan i Dalarna, Uppsala universitet, Högskolan i Gävle)
- RUC Nord (Högskolan i Gävle, Mittuniversitetet, Umeå universitet, Luleå tekniska universitet)

3. RUC informerar

RUC:s kommunikationsvägar är hemsidan på Kau, Facebook, Pedagog Värmland och på pedagog Värmlands Facebook sida. Vi har arbetat fram en tydligare struktur på vår hemsida och gjort en plan för hur vi och vart vi publicerar aktuella händelser. Vi lägger ut ett nyhetsbrev i anslutning till terminsuppstart och terminsmitt höst och vår. Vår idé med nyhetsbrevet är att presentera RUC:s olika verksamheter så som de olika nätverken, vi har intervjuat olika representanter för respektive nätverk. Vi har även startat upp en intervjuserie med skolchefer och representanter i styrgruppen. RUC:s vetenskapliga ledare skriver i något av våra nyhetsbrev höst och vår.

4. RUC:s ekonomi

Medlemsavgifter från samverkanskommunerna utgjorde 1 320 000 kr medan universitetets bidrag var 1 000 000 kr, belopp som har sin grund i samverkansavtalen. Övriga intäkter under 2021 var framför allt deltagaravgifter till RUC:s professionssatsningar och Ljungbergsfonden. Skolverkets satsning samordnare för nyanländas lärande, bidrag från NCS är medel vilka möjliggör verksamhet för våra samverkanskommuner där det inte tas ut någon avgift.

RUC definieras som ett projekt och behåller sina medel från ett år till ett annat. RUC eftersträvar att ha ett baskapital om ca 1,5 - 2 miljoner kronor – för att kunna ta initiativ och agera snabbt. Årets verksamhet och ekonomi stämmer väl överens med den planering och budget gjordes inför RUC 2020. Vi har fått ett något positivare utfall än planerat. Detta beror på att vi inte haft kostnader för lokaler, fika eller resor för föreläsare. Vi har även fått ersättning för lön i samband med forskningsarbetet samt föreläsningar och kurser, som påverkar resultatet i positiv riktning.

RUC 2021-12-31

tkr	
IB 2021-01-01	3 178
Intäkter	
Externa intäkter	2 187
Interna intäkter	1 057
Summa intäkter:	3 244
Kostnader	
Personalkostnader	1 676
Drift	234
Interna kostnader	542
Summa kostnader:	2 453
Årets resultat	791
UB 2021-12-31	3 969

RUC:s organisation och styrelse

Avtal och organisatorisk tillhörighet

Från 1 januari 2014 tillhör RUC lärarutbildningens kansli och rapporterar till Lärarutbildnings-nämnden. Den 1 december 2021 hade 18 kommuner och Karlstads universitet pågående samverkansavtal om RUC.

RUC:s styrelse och kansli

RUC:s verksamhet leds av en styrelse som till sin hjälp har en föreståndare, en vetenskaplig ledare samt ett mindre kansli. Styrelsens ordförande hämtas från kommunerna. Monica Evermark är RUC:s föreståndare (100%), Anna Hidén (75%) är administratör. Vetenskapligledare är Anette Forssten Seiser, (20%) och Tobias Berger (50%) projektledare för Pedagog Värmland.

Styrgruppen består av nio ledamöter: fem skolchefer (skolchefsgruppen lämnar förslag, Karlstads kommun har ständigt ledamotskap) och fyra representanter från universitetet (dekan, kanslichef, en forskningsledare samt programledare för de långa lärarutbildningarna enligt rullande schema).

Den 1 december 2021 ingår i RUC:s styrgrupp:

Ordförande: ordförande Carin Hedengård Arvika kommun (avgående) Tillträdande ordförande Jenny Dahlin).

Ledamöter från kommunerna: Mats Brorsson Kils kommun, Maria Kjällström, Karlstads kommun, Thomas Nilsson, Grums kommun och Björn Svantesson Hammarö kommun.

Ledamöter från Karlstads universitet: Anita Ward , programledare (Yrk), Kenneth Nordgren representant från forskningsrådet, Johan Lundh , chef lärarutbildningens kansli och Dekan Jessica Eriksson.

Övriga adjungerade är; Margaretha Karlsson, biträdande chef för rektorsutbildningen, Camilla Johannesson, Uppdragsutbildningen, Yvonne Liljekvist, Ulf koordinator Karlstad och Anette Forssten Seiser, vetenskapliga ledare för RUC från Karlstads universitet. Lotta Rajamäki, TCO och Catherine Sonesson, SACO.

Styrelsen hade under 2021 sex protokollförda möten. Samtliga underlag inför styrelse och AU möten samlas i en gemensam mapp på BOX samt netpublicator . Styrelsemötena utgör en viktig arena för samtal mellan skolhuvudmän, universitet och fackliga organisationer.

Arbetsordning

Arbetsordningen är styrgruppens ram och den bifogas i denna verksamhetsberättelse . (Bilaga 1)

Sammanställning av RUC:s aktiviteter 2021

För att få en översikt av vilka kommuner som deltagit i RUC:s verksamhet finns här en sammanställning av professionssatsningar. Det som inte framkommer här är de aktiviteter som sker digitalt på exempelvis Pedagog Värmland som har ca 2500 besökare /vecka. Totalt är det ca 2500 deltagare som besökt RUC:s verksamhet detta år.

RUC:s aktiviteter och nätverk

Aktiviteter 2020	Att organisera för skolframgång	LISA-PLOT	Mot ett inkluderande klassrum	Nyfiken på utveckling av digitalisering i förskolan	Endags-evenemang ²
Antal anmälda	56x5	55	55x3	108x3	442
Målgrupp	Lärare med skolutvecklings-ansvar	Sv.lärare åk 4-9	Lärare i grundskolan	Förskollärare	
Arvika					x
Degerfors					x

² Föreläsningar för specialpedagoger och speciallärare 23/2 Inkludering och likvärdighet, 7/10 Inkludering och elevhälsa, 1/10 WETT-dag för skolchefer och rektorer.

*) Kommuner som RUC inte har avtal med.

Eda	x	x	x	x	x
Filipstad				x	x
Forshaga			x		x
Grums				x	x
Hagfors	x			x	x
Hammarö				x	x
Karlstad	x	x	x	x	x
Kil	x	x		x	x
Kristinehamn					x
Munkfors				x	x
Storfors					
Sunne	x				x
Säffle	x			x	x
Torsby			x	x	x
Åmål					x
Årjäng				x	x
Karlskoga*		x			x
Grästorp, Enköping*			x		x
Hällefors*					x
Friskola	x		x		x
Örebro mfl.				x	x

Nätverk 2020	Samordnare för nyanländas lärarende	SOL-nätverket	IKT-nätverket	Specialpedagogiskt samråd
Antal anmälda	15	20	25	23
Målgrupp	Samordnare	Lärare med utvecklingsansvar	IKT-strategier eller motsvarande	Specialpedagoger eller speciallärare
Arvika	x	x	x	x
Degerfors	x		x	x
Eda	x	x	x	
Filipstad	x	x	x	x
Forshaga	x	x	x	x
Grums	x	x	x	x
Hagfors	x	x	x	x
Hammarö	x	x	x	x
Karlstad	x	x	x	x
Kil		x	x	
Kristinehamn	x	x	x	
Munkfors		x	x	
Storfors		x	x	
Sunne	x	x	x	x
Säffle		x	x	x
Torsby	x	x	x	x
Åmål			x	x
Årjäng	x	x	x	x
Karlskoga*		x	x	

Friskola		x		
----------	--	---	--	--

Övriga aktiviteter som inte är inräknat i ovanstående är
 Lärledarträffar 2 st i Mot ett inkluderande klassrum
 RUCs styrelsemöten 6 x ca 14 pers.

Sammanställning av samtliga skolformer i RUC:s samverkanskommuner

Pedagogiskt verksamma i förskola/skola:

Förskola	2 761	
Förskoleklass	190	
Fritidshem	1 042	
Grundskola	2 528	
Gymnasieskola	945	Totalt: ca 7 466

Barn/Elever:

Barn 1-5	14 121	
Förskoleklass	3 158	
Fritidshem	12 603	
Grundskola	28 960	
Gymnasieskola	10 960	Totalt: ca 69 802